

(с измен. и дополн., внесенными Протоколом от 10 мая 1984 г.) // Офіційний вісник України. – 2004. – № 40. – Ст. 2667.

4. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Офіційний вісник України. – 2011. – № 46.

5. Бордунов В. Д. Правовой механизм деятельности международных авиационных организаций / В. Д. Бордунов. – М.: Наука, 1989. – 168 с.

6. Міщук В. В. Транспортне право України: курс лекцій: навч. посіб. / В. В. Міщук; М-во освіти і науки України, Київ. держ. акад. вод. трансп. ім. П. Конашевича-Сагайдачного. – 2-е вид., допов., випр. – Хмельницький: ХУУП, 2008. – 487 с.

УДК 349.6:6297(043.2)

Жмур Н. В., к.ю.н.,
Поліщук Г. В., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ВИМОГИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ АВІАЦІЙНОЇ ТЕХНІКИ

В останні десятиліття люди усвідомили, що поряд із проблемами соціально-економічного характеру найбільш актуальними є питання забезпечення екологічної безпеки. Одним з найважливіших є питання охорони навколишнього природного середовища від негативного впливу авіації.

Складовою безпеки авіації є екологічна безпека.

Зокрема, в ч. 2 ст. 4 Повітряного кодексу України визначено, що Державне регулювання діяльності в галузі авіації та використання повітряного простору України полягає у формуванні державної політики та стратегії розвитку, визначенні завдань, функцій, умов діяльності в галузі авіації та використання повітряного простору України, застосуванні заходів безпеки авіації, прийнятті загальнообов'язкових авіаційних правил України, у здійсненні державного контролю за їх виконанням та встановленні відповідальності за їх порушення [1].

Так, серед важливих міжнародних здобутків України можна виділити підписання Україною Рамкової Конвенції ООН про зміну клімату та ратифікацію Кіотського протоколу. Цим самим Україна взяла на себе певні зобов'язання щодо впровадження політики зниження викидів парникових газів. Україна входить до двадцятки найбільших забруднювачів планети і несе свою частку відповідальності за негативні наслідки господарської діяльності. Так, основні міжнародні стандарти та рекомендована практика ІКАО в сфері екологічної безпеки цивільної авіації містяться як в Додатку 16 до Чикагської конвенції, так й в окремих рекомендаційних документах. Відповідно у національному законодавстві

країн світу збільшилася кількість норм, спрямованих на мінімізацію екологічних ризиків діяльності авіаційного транспорту [2, с. 10].

Основою законодавства, що регулює забезпечення екологічної безпеки авіаційної діяльності, є Конституція України, у ст. 16 якої визначено, що держава повинна проводити екологічну політику, спрямовану на забезпечення екологічної безпеки. Загальні положення щодо правового забезпечення екологічної безпеки містяться у розділі XI Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 року. Відповідно до ст. 50 зазначеного Закону, екологічна безпека є таким станом навколишнього природного середовища, при якому забезпечується попередження погіршення екологічної обстановки та виникнення небезпеки для здоров'я людей.

Згідно із Законом України «Про основи національної безпеки України» від 19 червня 2003 року, вона досягається шляхом проведення виваженої державної політики відповідно до прийнятих доктрин, стратегій, концепцій і програм у таких сферах, як політична, економічна, соціальна, екологічна, науково-технологічна, інформаційна тощо.

Авіаційний транспорт є складовою частиною єдиної транспортної системи України і тому в Законі України «Про транспорт» від 10 листопада 1994 року містяться норми щодо охорони навколишнього природного середовища від його негативного впливу. Так, ст. 16 передбачено, що підприємства транспорту зобов'язані забезпечувати безпеку життя і здоров'я громадян, безпеку експлуатації транспортних засобів, охорону навколишнього природного середовища [3, с. 17-18].

До засобів забезпечення екологічних вимог на сьогодні належать такі:

1) нормування та стандартизація в галузі забезпечення екологічної безпеки транспортних та інших пересувних засобів та установок.

2) екологічна експертиза проектів та екологічно небезпечних видів діяльності.

3) екологічне страхування.

4) ліцензування екологічно небезпечної діяльності.

5) державний облік та моніторинг об'єктів, що шкідливо впливають на стан навколишнього природного середовища.

6) інформування про стан навколишнього природного середовища, зокрема в разі здійснення екологічно небезпечної діяльності.

7) економічний механізм екологічного убезпечення.

8) декларування убезпечення об'єктів підвищеної небезпеки.

9) екологічний контроль за здійснюваною діяльністю.

10) відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища при здійсненні екологічно небезпечної діяльності на транспорті.

Узагальнюючи вищезазначене, необхідно констатувати, що на сучасному етапі в Україні створено певний міжгалузевий нормативно-

правовий механізм, що регулює екологічні аспекти безпеки цивільної авіації. Але, як уявляється, він потребує подальшого вдосконалення для практичного застосування; зокрема шляхом розвитку запобіжних заходів у даній сфері у світлі міжнародних вимог та стандартів, Варто відзначити збільшення норм екологічного спрямування у повітряному законодавстві України. Але попри задекларовані в Повітряному кодексі України пріоритети, відсутність у ньому механізму притягнення до юридичної відповідальності за порушення норм екологічного характеру поки ще не сприяє усвідомленню значущості екологічної складової безпеки цивільної авіації.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.
2. Боярська З. І. Екологічні аспекти безпеки цивільної авіації в Україні / З. І. Боярська // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2012. – № 3. – С. 10-15.
3. Оверковська Т. К. Правові засади забезпечення екологічної безпеки аеропортів в Україні / Т. К. Оверковська, С. І. Хом'яченко, Є. К. Єряшов // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2015. – № 3. – С. 17-21.

УДК 349.6 (043.2)

Жмур Н. В., к.ю.н.,
Решетило В. М., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЕКОЛОГІЧНИЙ РИЗИК ПРИ ПЕРЕВЕЗЕННІ НЕБЕЗПЕЧНИХ ВАНТАЖІВ

Україна належить до кола країн світу, що мають найбагатші земельні ресурси. Конституція України проголошує землю основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави [1].

Правова охорона земель в Україні здійснюється на основі комплексного підходу до угідь як до складних природних утворень (екосистем) з урахуванням цілей і характеру їх використання, зональних і регіональних особливостей.

Актуальність питання саме перевезення небезпечних вантажів стоїть дуже гостро, оскільки міста і обласні центри переважно є великими промисловими центрами, а також деякі з них мають унікальне прикордонне положення. Ці умови часто і є причиною прокладання маршрутів перевезення небезпечних вантажів саме через міську територію, в якій імовірність настання аварій найвища, тому що висока інтенсивність транспортних потоків.

Для того, щоб визначити вплив на екологічну безпеку таких вантажів,